

عنوان مقاله:

بررسی آداب دبیری در کتاب تاریخ جهانگشای جوینی

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی متن پژوهی ادبی نگاهی تازه به متون تاریخی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

علیرضا عابدیان - دکتری زبان و ادبیات فارسی، مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خيام مشهد

محدثه السادات رضایی - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی، عضو گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خيام مشهد

رضا بهرامی تربتی - دانشجوی دکتری، عضو گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه خيام مشهد.

خلاصه مقاله:

یکی از مشاغل مهم و با ارزش در ایران باستان دبیری بوده است. کسانی که در کسوت دبیری در می آمدند با پادشاهان و درباریان در ارتباط بودند و به این جهت افرادی که برای این شغل انتخاب میشدند باید دارای خانواده سرشناس و اصل و نسب دار میبودند. صاحب کتاب تاریخ جهانگشا، عطاملک جوینی از چنین خاندانی است که در کتاب ارزشمند خود وقایع دوران مغول را در هیبت دبیری توانا، به تصویر کشیده است. در این جستار به بررسی آداب دبیری در کلام جوینی پرداخته شده است تا با تکیه بر مبانی و اصول علم دبیری از خلال متن تاریخ جهانگشا اصول و آیین دبیری نشان داده شود. در این کتاب اصول دبیری عبارت است از: انتخاب واژه و موسیقی آن، مترادف آوردن واژگان، نظام منطقی کلام، ذکر عوامل ایجاد و وقوع پدیدهها و حوادث، دقت در ثبت و ضبط مشاهدات در کلام، انعکاس اوضاع اجتماعی، آگاهی از تاریخ و استشهاد به حوادث تاریخی، دیداری کردن کلام، کاربرد قرآن و احادیث، کاربرد ضرب المثل، کاربرد شعر در نثر، استفاده از شگردهای ادبی، توصیف در کلام و حسن ختام.

کلمات کلیدی:

عطاملک جوینی، تاریخ جهانگشا، آیین دبیری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/700291>

